



Eğitim Fakültesi

Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Nelerdir?

Eğitim fakültelerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri nelerdir, 2018'de ne değişti ve neden önemli? Shulman'ın öğretmen bilgisi yaklaşımıyla birlikte.

Eğitim Fakültesi

Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Nelerdir?

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-029
Yazı no	29
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	B801 A0F2 2F81
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-029/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.



Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. Programların üç bileşeni
2. Zorunlu meslek bilgisi dersleri
3. Her ders ne kazandırır?
4. 2018'de ne değişti?
5. Kuramsal arka plan: Shulman
6. Sık yapılan hata: "bunlar teorik dersler"
7. Uluslararası bakış
8. Öğrenciler için öneriler
9. Sonuç
10. Özet
11. Sık sorulan sorular
12. Kaynaklar
13. Atıf

Bir matematikçi ile bir matematik öğretmenini ayıran nedir? İkisi de matematik bilir; ama öğretmen bu bilgiyi farklı yaşlardaki, farklı ön bilgilere sahip öğrencilere öğretebilir hâle getirmek zorundadır. Eğitim fakültelerindeki **öğretmenlik meslek bilgisi dersleri** tam olarak bu bilgiyi kazandırmayı hedefler. Bu yazıda bu dersleri, 2018'deki değişiklikleri ve kuramsal arka planını ele alıyoruz.

Programların üç bileşeni

YÖK'ün 2018'de güncellediği öğretmenlik lisans programları üç ders grubundan oluşur: **alan eğitimi**, **öğretmenlik meslek bilgisi** ve **genel kültür**. Program belgelerine göre derslerin yaklaşık yüzde 30-35'i meslek bilgisi, yüzde 45-50'si alan eğitimi, yüzde 15-20'si genel kültür derslerinden oluşur.^[1] Güncellenen programlar 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başladı.^[2]

Meslek bilgisi dersleri tüm öğretmenlik programlarında ortaktır. Bir fen bilgisi öğretmeni adayı ile bir İngilizce öğretmeni adayı aynı meslek bilgisi derslerini alır; farkı alan eğitimi dersleri belirler.

Zorunlu meslek bilgisi dersleri

2018 programlarında yer alan zorunlu meslek bilgisi dersleri şunlardır:^[1]

Tema	Dersler
Eğitimin temelleri	Eğitime Giriş, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Felsefesi, Türk Eğitim Tarihi
Öğrenme ve gelişim	Eğitim Psikolojisi, Özel Eğitim ve Kaynaştırma, Okullarda Rehberlik
Öğretim	Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri, Sınıf Yönetimi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
Meslek ve sistem	Eğitimde Ahlak ve Etik, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Eğitimde Araştırma Yöntemleri
Uygulama	Öğretmenlik Uygulaması I ve II

Programlarda ayrıca öğrencinin kendi ilgi alanına göre seçebileceği meslek bilgisi seçmeli dersleri de bulunur.

Her ders ne kazandırır?

Ders adları tek başına içeriği anlatmayabilir. Program belgelerindeki ders tanımlarına dayanarak derslerin öğretmen adayına kazandırdıklarını şöyle özetleyebiliriz:^[1]

Ders	Öğretmen adayına kazandırdığı
Eğitim Psikolojisi	Gelişim dönemlerini ve öğrenme kuramlarını tanıyıp öğrenciyi anlamak
Öğretim İlke ve Yöntemleri	Hedefe uygun yöntem ve teknik seçmek, ders planlamak
Sınıf Yönetimi	Öğrenme ortamını düzenlemek, kuralları ve iletişimi yönetmek
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	Geçerli ve güvenilir ölçme araçları hazırlamak, sonuçları yorumlamak
Öğretim Teknolojileri	Teknolojiyi öğretim hedeflerine hizmet edecek biçimde kullanmak
Özel Eğitim ve Kaynaştırma	Özel gereksinimli öğrencileri tanımak, sınıf içi uyarlamalar yapmak
Okullarda Rehberlik	Öğrencinin gelişimini desteklemek, rehberlik servisiyle iş birliği yapmak
Eğitimde Ahlak ve Etik	Mesleki etik ilkeleri tanımak ve etik ikilemleri tartışabilmek
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	Eğitim araştırmalarını okuyup değerlendirmek

Tablodaki derslerin çoğu, sınıfa girildiği ilk gün doğrudan kullanılan bilgiler sunar. Özellikle ölçme-değerlendirme ve sınıf yönetimi, yeni öğretmenlerin en çok zorlandığını ifade ettiği alanlar arasında sayılır; bu dersleri öğretmenlik uygulamasıyla ilişkilendirerek çalışmak büyük fark yaratır.

2018'de ne değişti?

Güncelleme, meslek bilgisi derslerinde birkaç önemli değişiklik getirdi:^{[3][1]}

- **Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Tarihi ve Eğitim Felsefesi**, daha önce bazı programlarda seçmeliyen tüm programlarda zorunlu hâle geldi.
- **Eğitimde Ahlak ve Etik** dersi tüm programlara zorunlu olarak eklendi.
- **Okul Deneyimi** dersi kaldırıldı ve içeriği Öğretmenlik Uygulaması ile birleştirildi.
- **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı** dersinin yerine güncellenmiş **Öğretim Teknolojileri** dersi geldi.
- **Özel Eğitim ve Kaynaştırma** ile **Okullarda Rehberlik** dersleri, öğretmen adaylarının uygulamada ihtiyaç duyacağı bilgi ve becerilere göre yeniden düzenlendi.

Bu değişikliklerle programlar arasında ortak bir meslek bilgisi çekirdeği oluşturuldu.

Kuramsal arka plan: Shulman

Meslek bilgisi derslerinin neden gerekli olduğunu en iyi açıklayan isimlerden biri Lee Shulman'dır. Shulman 1986'da, öğretmen eğitimi araştırmalarının alan bilgisi ile genel pedagojiyi ayrı ayrı ele aldığını, ikisinin kesişimini ise ihmal ettiğini savundu. Bu kesişime **pedagojik alan bilgisi** adını verdi: bir konuyu başkalarının anlayabileceği biçimde temsil etme ve formüle etme bilgisi.^[4]

Bir yıl sonra Shulman öğretmenin bilgi tabanını yedi kategoride topladı: alan bilgisi, genel pedagojik bilgi, program bilgisi, pedagojik alan bilgisi, öğrenciler hakkında bilgi, eğitim bağlamları hakkında bilgi ve eğitimin amaçlarına ilişkin bilgi.^[5] Meslek bilgisi derslerinin önemli bir kısmı bu kategorilere doğrudan karşılık gelir: eğitim psikolojisi öğrenciler hakkında bilgiyi, Türk eğitim sistemi dersi eğitim bağlamlarını, eğitim felsefesi ise eğitimin amaçlarını ele alır.

Sık yapılan hata: "bunlar teorik dersler"

Öğretmen adayları arasında meslek bilgisi derslerini alan derslerinden daha az önemli, "teorik" dersler olarak görme eğilimi yaygındır. Oysa sınıfa ilk kez giren bir öğretmenin karşılaştığı sorunların çoğu alan bilgisiyle değil, öğrencinin nasıl öğrendiği, sınıfın nasıl yönetileceği ve öğrenmenin nasıl ölçüleceğiyle ilgilidir. Bu soruların cevabı meslek bilgisi derslerindedir. Bu dersleri sınava hazırlanır gibi değil, ileride karşılaşacağınız gerçek bir sınıfı düşünerek çalışmak, hem uygulama döneminde hem de mesleğin ilk yıllarında belirgin bir fark yaratır.

Uluslararası bakış

Darling-Hammond, güçlü öğretmen eğitimi programlarının ortak özellikleri arasında öğrenme ve gelişim bilgisine dayalı sağlam bir kuramsal temel ile bu temeli sınıf uygulamasına bağlayan kapsamlı uygulama deneyimini sayar.^[6] Meslek bilgisi derslerinin öğretmenlik uygulamasıyla bağlantısı bu nedenle önemlidir. Uygulama sürecini [öğretmenlik uygulaması nedir?](#) yazımızda anlattık.

Öğrenciler için öneriler

- **Dersleri birbirine bağlayın:** Eğitim psikolojisinde öğrendiğiniz bir gelişim kuramını, öğretim ilke ve yöntemleri dersinde hazırladığınız bir ders planına uygulayın.
- **Uygulamada gözlem yapın:** Okulda gözlemlediğiniz bir sınıf yönetimi sorununu derste öğrendiğiniz stratejilerle karşılaştırın.
- **AGS'yi düşünün:** AGS'nin eğitimin temelleri bölümü bu derslerle doğrudan ilişkilidir; [AGS nedir?](#) yazımıza göz atabilirsiniz.

Sonuç

Meslek bilgisi dersleri, öğretmenliği "bildiğini anlatmak" olmaktan çıkarıp kendine özgü bir uzmanlık alanına dönüştürür. 2018 güncellemesi bu derslerde tüm programlar için ortak bir çekirdek oluşturdu. Bu çekirdeğin değeri ise dersler birbirine ve okul uygulamasına bağlandığında ortaya çıkıyor.

Özet

- Öğretmenlik lisans programları alan eğitimi, **meslek bilgisi** ve genel kültür olmak üzere üç ders grubundan oluşur.
- 2018 güncellemesiyle Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Tarihi ve Eğitim Felsefesi tüm programlarda zorunlu oldu; Eğitimde Ahlak ve Etik dersi eklendi.
- Okul Deneyimi dersi kaldırılarak içeriği Öğretmenlik Uygulaması ile birleştirildi.
- Shulman'ın yaklaşımına göre öğretmeni alan uzmanından ayıran, konuyu öğretilabilir kılan pedagojik bilgidir.

Sık sorulan sorular

Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri nelerdir?

2018 programlarında Eğitime Giriş, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Psikolojisi, Eğitim Felsefesi, Öğretim Teknolojileri, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Türk Eğitim Tarihi, Eğitimde Araştırma Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Eğitimde Ahlak ve Etik, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Özel Eğitim ve Kaynaştırma, Okullarda Rehberlik ile Öğretmenlik Uygulaması I-II yer alır.

Meslek bilgisi dersleri tüm bölümlerde aynı mı?

Evet, zorunlu meslek bilgisi dersleri tüm öğretmenlik programlarında ortaktır. Programlar arasındaki fark alan eğitimi derslerinde ortaya çıkar.

2018'de meslek bilgisi derslerinde ne değişti?

Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Tarihi ve Eğitim Felsefesi tüm programlarda zorunlu hâle geldi, Eğitimde Ahlak ve Etik eklendi, Okul Deneyimi kaldırılıp içeriği Öğretmenlik Uygulaması ile birleştirildi ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersi yerine Öğretim Teknolojileri dersi geldi.

Meslek bilgisi derslerinin programdaki payı ne kadar?

YÖK'ün 2018 programlarına göre dersler yaklaşık olarak yüzde 30-35 meslek bilgisi, yüzde 45-50 alan eğitimi ve yüzde 15-20 genel kültür derslerinden oluşur.

Pedagojik formasyon dersleri meslek bilgisi dersleriyle aynı mı?

Formasyon eğitimi de öğretmenlik meslek bilgisini kazandırmayı amaçlar ve benzer dersler içerir. Ancak eğitim fakültelerinde bu dersler dört yıla yayılarak alan eğitimiyle birlikte verilir.

Meslek bilgisi dersleri AGS'de işe yarar mı?

Evet. AGS'nin kapsamındaki eğitimin temelleri ile Türk millî eğitim sistemi ve mevzuatı konuları, meslek bilgisi dersleriyle doğrudan ilişkilidir.

Kaynaklar

- 1 Yükseköğretim Kurulu (2018). *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Lisans Programı*.
- 2 Yükseköğretim Kurulu (2018). *Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları Tanıtım Toplantısı*.
- 3 Çetin, A. vd. (2021). *2018-2019 Öğretim Yılında Güncellenen Öğretmen Yetiştirme Lisans Programının İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 52.
- 4 Shulman, L. S. (1986). *Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching*. Educational Researcher, 15(2), 4-14.
- 5 Shulman, L. S. (1987). *Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform*. Harvard Educational Review, 57(1), 1-22.
- 6 Darling-Hammond, L. (2006). *Constructing 21st-Century Teacher Education*. Journal of Teacher Education, 57(3), 300-314.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Nelerdir?. *BÖTE Blog*.
<https://bote.web.tr/blog/ogretmenlik-meslek-bilgisi-dersleri>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Nelerdir?](#) yazısının BT-029 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-029. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi



PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d



Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan



Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.



Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr



Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com